

KOMUNIKAZIOA ETA GIZARTE-ZIENTZIAK

Egungo gizartearen bilakaera bizkorra eta haien askotariko loturak direla eta, gizabanakoei egungo errealitatearekin konprometitutako herritartasun independente eta aktibo bat gauzatzen lagunduko dieten konpetentziak garatu behar dira. Ikasleek oinarrizko hezkuntza amaitzean duten irteera-profilearen parte diren funtsezko konpetentzietan, pertsonak beren errealizazio eta garapen pertsonalerako, enplegagarritasuna hobetzeko, gizarteratzea errazteko eta bizi-estilo arduratsua, iraunkorra eta osasungarria garatu ahal izateko behar dituzten ezagutza, trebetasun eta jarrera guztiak biltzen dira. Konpetentzia horiei esker, ikasleek behar bezala egin ahal izango diete aurre XXI. mendeko erronkei (oinarrizko heziketa-zikloen kasuan, erronka horiek lan-munduaren errealitateari lotuta egongo dira nagusiki), eta lanbide-jarduerako hainbat sektoretan espezializatutako langile kualifikatu bihurtu ahal izango dira.

Komunikazioaren eta Gizarte Zientzien esparruko curriculumaren ardatza zuzenean lotuta dago herritartasun independente, aktibo eta konprometitu hori garatzeko eta lanbide kualifikatuetan aritzeko beharrezkoa den komunikazio-dimentsioarekin, kulturarteko dimentsioarekin, herritartasun-dimentsioarekin eta dimentsio zibikoarekin. Komunikazioaren eta Gizarte Zientzien esparruko konpetentzia espezifikoei progresio bat dakarte ikasleek aurreko eskolatzeko-urteetan eskuratu dituzten eta etapa berri honetarako abiapuntua izango diren konpetentziekin alderatuta. Etapa honetan, nolana ere, ikasleek ezaugarri espezifikokoak zein haien errepertorioak eta esperientziak hartu beharko dira kontuan, haien gizarte- eta lanbide-inklusioko bermatzeko.

Esparru honetako konpetentzia espezifikokoak irteera-profileko funtsezko konpetentzien deskriptoreei lotuta daude, eta aukera ematen diete ikasleei beren betebeharrak arduraz beren gain hartzeko eta, gizartearen jatorriaren eta bilakaeraren ikaskuntzan, Europako eraikuntzan, balio demokratikoetan eta herritartasun aktiboan oinarrituta, beren eskubideak ezagutu eta baliatzeko. Gizarte-zientziekin lotuen dauden alderdiekin batera, curriculum honen komunikazio-dimentsioak gaztelaniaz eraginkortasunez eta zuzentasunez komunikatzea eta atzerriko hizkuntzan behar bezala hitz egitea eta ulertzea dakar, ikasleek beren hizkuntza-errepertorio indibiduala zabaldu ahal izan dezaten eta, norberaren esperientziak baliatuz, komunikazio-trebetasunak hobetu ditzaten. Halaber, irakurtzeko ohituraren sustapena, kultura-aniztasunaren onarpena eta horretarako egokitzapena eta kulturarteko elkarrizketarekiko errespetua eta jakin-mina oso garrantzitsuak dira.

Esparru honek, gainera, informazio-inguruneetan hobeto moldatzea ahalbidetzen die ikasleei, informazioa (ezagutza berriak eskuratzeko baliabide gisa) bilatu eta hautatzeko oinarrizko trebetasunei lotutako alderdiak biltzen baititu. Horri lotuta, manipulazio- eta desinformazio-arriskuei aurre egiteko beharrezkoak diren tresnak eskuratu behar dira, eta informazioa eta komunikazioa ikasleek beharretara egokitutako zentzu kritiko batekin landu behar dira. Ildo horretan, tresna digitalen ahalmena bete-betean baliatu liteke esparru honetako ikaskuntza, irakaskuntza eta ebaluazioa sendotzeko. Hori dela eta, pentsamendu kritikoaren garapena, informazio-alfabetatzea eta teknologiaren erabilera egokia, segurua, etikoa eta arduratsua oso ikaskuntza-elementu garrantzitsuak dira.

Esparruko ebaluazio-irizpideen bidez, konpetentzia espezifikoen lorpen-maila zehaztu daiteke, eta, beraz, irizpide horiek konpetentzia espezifikoei lotuta agertzen dira. Beren konpetentzia-formulazioan, ikasleek eskuratu beharreko prozesua edo gaitasuna, aplikatzeko testuingurua edo modua eta prozesu edo gaitasun horren erabilera adieraziz planteatzen dira irizpideak. Ebaluazio-irizpideen mailakatzea ikasleek heldutasunari eta garapen psikoebolutiboari lotuta dago, eta irizpideak ikasleek esperientzietara eta inguruabar eta ezaugarri espezifikotara egokituta daudela bermatu beharko du beti.

Bestalde, oinarrizko jakintzek esparru honetako konpetentzia espezifikokoak

eskuratze beharrezkoak diren ezagutzak (jakitea), trebetasunak (egiten jakitea) eta jarrerak (izaten jakitea) biltzen dituzte, eta irizpideen bitartez ikaskuntzak ebaluatze aukera errazten dute. Oinarrizko jakintzak hiru multzotan egituratuta daude, eta multzo horiek esparrua osatzen duten arloei dagozkie. Gizarte-zientzien multzoak pentsamendu historikoa garatzeko eta Europako integrazioa eta balio demokratikoak ulertzeko mobilizatu behar diren jakintzak biltzen ditu, ikasleek herritartasun aktiboa eta arduratsua gauzatu ahal izan dezaten. Gaztelaniari buruzko multzoak, berriz, hizkuntza horretan eraginkortasunez eta zuzentasunez komunikatzeko gaitasunari lotutako jakintzak eta informazioa kritikoki eta jabetza intelektuala errespetatuz eskuratze eta ikasleengan irakurtzeko ohitura garatu eta sustatzeko beharrezkoak diren jakintzak biltzen ditu. Azkenik, lanbide-hastapeneko atzerriko hizkuntzari buruzko multzoan, atzerriko hizkuntzan hitz egiteko eta ulertzeko aukera (lanbide-esparru bakoitzeko behar espezifikotara bideratua) eta eleaniztasunerako eta kulturartekotasunerako hurbilketa (atzerriko hizkuntzaren eta kulturaren ikaskuntzari ekiteko modu gisa) ahalbidetzen dituzten jakintzak biltzen dira, norberaren ezagutza eta esperientzietan eta erreperitorio indibidualetan oinarrituta.

Curriculum osatzen duten elementuen ikuspegia, nibelazioa eta definizioa planteatzeko, ikaskuntza ikasleen inguruabar, behar eta interesetara egokitu beharreko prozesu dinamiko, jarraitu, malgu eta irekiztat hartu da. Ikasleek gai izan beharko dute esparru desberdinen (esparru pertsonalaren, sozialaren, hezkuntza-esparruaren eta profesionalaren) berezko komunikazio-egoeretan oinarrizko jakintza guztiak abian jartzeko, betiere eguneroko gaiei, ikasleentzat garrantzi pertsonala edo profesionala dutenei edo interes publikokoei eta Garapen Iraunkorrerako Helburuen eta XXI. mendeko erronken inguruko alderdiak bilduko dituztenei lotutako testuinguruetatik abiatuta. Curriculum honen konpetentzia-izaerak diziplinarteko eta testuinguruan kokatutako zeregin esanguratsuak eta garrantzitsuak sortzera eta ikaskuntza-egoera jakin batzuk garatzera bultzatzen ditu irakasleak. Ikaskuntza-egoera horietan, ikasleak gero eta autonomoagoak eta beren ikasteko prozesuarekin gero eta erantzuleagoak diren gizarte-eragileak izango dira, eta kolaborazioan lan egitea ahalbidetuko dieten eta ikasleek berek sortutako emaitza errealak izango dituzten zereginetan inplikaturako dira. Hortaz, ikasleen erreperitorioak, interesak, emozioak eta inguruabar espezifikokoak hartu beharko dira kontuan, bizitza osoko ikaskuntzarako oinarriak finkatzeko.

KONPETENTZIA ESPEZIFIKOAK

1. Gizarte-harremanen, jarduera ekonomikoen, kultura-adierazpenen eta ondare-ondasunen izaera historikoa identifikatzea eta ulertzea, haien jatorriak eta bilakaera aztertuz eta gertatutako aldaketen arrazoiak eta ondorioak, egungo arazoak eta balioak identifikatuz, etorkizuneko ongizatea eta gizartearen garapen iraunkorra lortzen lagunduko duten proposamenak egiteko.

Gizartean bizitzea, ingurunearekin elkarreragitea eta ezartzen ditugun harremanak eta haien funtzionamendu-arauak ulertzea funtsezkoa da ikasleek beren eskubideak eta erantzukizunak beren gain hartu eta etorkizuneko ongizatea eta garapen iraunkorra lortzen lagundu ahal izan dezaten. Gizarte-harremanek, jarduera ekonomikoek, kultura-harremanek eta ondare-ondasunek nola funtzionatzen duten eta zer balio duten ulertzeko, denboran eta espazioan gizakiak kezkatu dituzten gaiak zein izan diren eta gizarteen jatorria eta bilakaera zein izan den ulertu behar da. Hori dela eta, izan diren etapa historikoak lantzen dira konpetentzia espezifikoko honetan, ikasleek iraun duten eta aldatu

diren gauzak ulertu ahal izan ditzaten. Ildo horretan, historiaren une bakoitzean egun arte gertatu diren fenomenoak eta eman diren erantzunak testuinguruan kokatu behar dira.

Konpetentzia hau eskuratzeko, gizarte-zientzien berezko estrategiak eta metodoak aplikatu beharko dira. Estrategia eta metodo horiek bizi dugun errealitatea ekarri duten alderdi geografiko eta historiko nagusiak lantzea ahalbidetuko dute. Harreman sozial, ekonomiko, kultural eta politikoen jatorria eta bilakaera ulertzea eta denboran eta espazioan gertatu diren aldaketen arrazoiak eta ondorioak identifikatzea egungo mundua ulertzeko oinarria da, eta parte diren gizartearen ongizatea eta garapen iraunkorra lortzen laguntzeko beharrezkoak diren tresnak eskaintzen dizkie ikasleei.

Konpetentzia espezifikoa hau irteera-profilaren deskriptore hauekin lotzen da: KE3, PSIIK1, HK1, HK2, HK3, KKA1.

2. Europako integrazio-prozesuen jatorria eta bilakaera eta prozesu horiek Espainiako, autonomia-erkidegoetako eta toki-erkidegoetako gizartearen egungo egoeran eta etorkizunean duten garrantzia ulertzea, Estatuak eta adierazitako erkidegoek, bertako erakundeek eta gizarte-entitateek bakeari, nazioarteko kooperazioari, garapen iraunkorrari eta herritartasun globalari egindako ekarpena azpimarratuz, mundu seguruagoa, solidarioagoa, iraunkorragoa eta bidezkoagoa sortzen laguntzeko.

Globalizazioarekin, gizarte baten bizitza nekez uler daiteke beste herri batzuekiko harreman eta interakziotik kanpo. Herrialde baten historia ulertu ahal izateko, hedapen kultural eta teknikoko fluxu handien, harreman politikoen eta nazioarteko ekonomiaren testuinguruan kokatu behar da herrialde hori. Espainia Europako esparruan integratu izana ezinbesteko elementua da gure herrialdeko politika, gizarte eta kultura ulertzeko. Gainera, Europaren parte izateak estatu kideen arteko mugikortasuna errazten die herritarrei.

Oinarrizko mailako heziketa-zikloetako ikasleek gai izan behar dute Espainiak Europako elkartruke-sareetan bete duen zeregina eta Europar Batasuneko izateak Espainiako gizartearen egungo egoeran eta etorkizunean dituen inplikazioak baloratzeko. Konpetentzia espezifikoa hau eskuratzera bideratutako jarduerak nazioarteko errealitatearekiko eta bizi garen munduan eta, zehazki, Europako esparruan dauden arazo eta erronkekiko interesa sustatu beharko lukete ikasleengan, gizarte globalizatu baten parte izateko konpromiso kolektiboa ulertu eta beren gain hartu ahal izateko.

Konpetentzia espezifikoa hau irteera-profilaren deskriptore hauekin lotzen da: HKK2, HK1, HK2, HK3, HK4, EK1, KKA1.

3. Sistema demokratikoaren oinarrizko printzipioak eta komunitateko bizitzaren oinarri diren printzipio konstituzionalak baloratzeko, planteamendu historiko eta geografikoak eta haiek gauzatzen diren erakundeak eta bestelako erakunde politiko eta ekonomikoak kritikoki aztertuz, norberaren portaera printzipio horien betetzera egokitzeko.

Konstituzioa Espainiako lurraldean bizikidetzaren eredu osatzen duten printzipioak eta funtsak biltzen dituen arau gorenak dira. Erantzukizun zibila, herritarren ekimena, gizarte-konpromisoa, gizarte-kohesioan lagunduko duten mugimendu eta ekintzen aldeko lana eta eskubide eta askatasunen betetzea (Espainian eta mundu osoan) sustatzen ditu. Demokraziarako trantsizioaldiaren zein historia osoan gure egungo sistema demokratikoa osatzen duten ideiak eta balioak finkatu dituzten mugimendu, ekintza eta gertaeren emaitza

da.

Konstituzioak, gainera, Espainiako sistema demokratikoaren oinarritzko printzipioak ezartzen ditu, eta subiranotasun nazionala bermatzen du. Subiranotasun horrek herritar aktiboak behar ditu, herritar guztiak baitira botere legegilearen, betearazlearen eta judizialaren sorburu den botere publikoaren titularrak. Hori dela eta, beharrezkoa da ikasleak herritar diren aldetik dituzten eskubideez eta betebeharez jabetzea eta beren portaera printzipio demokratiko eta konstituzionalen betetzera egokitu ahal izatea. Konpetentzia espezifikoa hau eskuratzeak ikasleak herritartasun arduratsu bat agertuz eta bizitza sozial, politiko eta zibikoan bete-betean parte hartuz jokatzeko gai izango direla bermatzen du.

Konpetentzia espezifikoa hau irteera-profilaren deskriptore hauekin lotzen da: HKK5, HK1, HK2, KKA1.

4. Hainbat iturritan oinarrituta informazioa gero eta autonomia handiagoarekin bilatzea eta hautatzea, haren fidagarritasuna eta egokitasuna detektatutako beharren arabera ebaluatuz eta manipulazio- eta desinformazio-arriskuak saihestuz, informazio hori ezagutza gisa integratzeko eta jabetza intelektuala errespetatuko duen ikuspuntu kritiko eta pertsonal batekin partekatzea.

Informazioaren bilaketa, hautaketa eta tratamenduari lotutako trebetasunak eta prozesuak ezinbesteko tresnak dira ezagutzaren gizartean behar bezala moldatzeko. Hori dela eta, beharrezkoa da ikasleek informazioa aurkitu, baloratu eta interpretatzeko eta informazio hori ezagutza bihurtzeko beharrezkoak diren trebetasunak eskuratzea, eta informazio hori noiz behar den, non bilatu behar den eta nola kudeatu, ebaluatu eta komunikatu behar den jakitea. Horretarako, manipulazio- eta desinformazio-arriskuak saihestuko dituen ikuspuntu kritiko eta pertsonal bat hartu behar dute, eta jarrera etikoa eta jabetza intelektualarekiko arduratsua agertu behar dute.

Ikasleei, bakarka edo taldean, beren esperientzia eta interes profesional zein pertsonalaren inguruko askotariko gaiei buruzko hainbat informazio-iturri helburu jakin batzuekin kontsultatzeko aukera erraztu behar zaie. Konpetentzia espezifikoa hau aplikatzeko sortutako jarduerak heziketa-ziklo bakoitzera egokitu eta heziketa-ziklo bakoitzaren testuinguruan kokatu beharko lirarteke, eta lanbide-arlo bakoitzeko eduki espezifikoei eta ikasleen kultura-, gizarte- eta lurralde-esparruaren inguruko alderdi eta elementuekin lotzeko ahaleginak egin beharko lirarteke. Informazioa bilatu eta hautatzeko lanean, gero eta autonomia handiagoarekin jokatu behar da plangintzari eta eskuratutako ezagutzak zabaltzeko ezarritako konbentzioekiko errespetuari dagokienez (epigrafeetan antolatzea, aipamenak egiteko prozedurak, oharrak, bibliografia eta webgrafia eta abar), betiere jabetza intelektuala errespetatuz eta manipulazio- eta desinformazio-arriskuak saihesteko estrategiak aplikatuz. Ezinbestekoa da, halaber, sormena garatzea eta ikaskuntza berria zabaltzean testuingurura egokitzea.

Konpetentzia espezifikoa hau irteera-profilaren deskriptore hauekin lotzen da: HKK3, DK1, DK4, PSIIK4, PSIIK5, HK4, EK3.

5. Gaztelaniaz modu kooperatibo eta errespetuzkoan komunikatzea, diskurtso-generoen berezko konbentzioak eta haiek hainbat esparru eta testuingurutara

egokitzeo aukera kontuan hartuz, behar zehatz batzuei erantzuteko.

Ikasleen komunikaziorako konpetentzia (ulermena, ekoizpena eta interakzioa – ahozkoa, idatzizkoa zein multimodala– biltzen dituena) garatzeko, ikasleen askotariko egoera, testuinguru eta behar pertsonal eta sozialei lotutako eta haien arabera zehaztutako trebetasun espezifikokoak behar dira. Hori dela eta, ahozko testuen, idatzizkoen eta multimodalen katalogo dibertsifikatu baten interakzioa, ulermena eta adierazpena azpimarratuko dituzten diskurtso-jardunbideak garatu behar dira. Ahozko ulermenari lotutako trebetasun espezifikoen barruan, honako hauek aipa daitezke: edukia aurreratzea, helburuaren beraren araberrako informazio garrantzitsuak gordetzea, gertakariak eta iritziak bereiztea, diskurtsoaren zentzu orokorra eta zatien arteko erlazioa ulertzea, eta testuaren fidagarritasuna, forma eta edukia baloratzea. Era berean, ahozko interakziorako beharrezkoa da hitza hartu eta emateko estrategiak ezagutzea, entzute aktiboko jarrerak agertzea, jarioarekin, argitasunez eta doinu eta erregistro egokiarekin hitz egitea eta elkarrizketa-adeitasuneko eta elkarrizketa-kooperazioko estrategiak baliatzea. Ahozko ekoizpen formalak edo bakarrizketa edo elkarrizketa bidezkoak plangintzarako marjina eskaintzen du, eta, beraz, idatzeko prozesuan erabiltzen diren estrategia berak erabiltzen ditu. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiek ahozko komunikazio multimodal sinkrono zein asinkronorako formatu berriak eskaintzen dituzte.

Irakurtzeko konpetentzia garatzeko, irakurtzeko ekintzaren aurretik, ekintzak dirauen bitartean eta ondoren baliatu beharreko estrategiak erabili beharko dira, ikasleak testu mota ororen aurrean irakurle trebeak eta autonomoak izan daitezzen. Testu bat ulertzeak haren zentzu orokorra eta informaziorik garrantzitsuena (irakurketaren xedearen arabera) ulertzea, informazio esplizitua barneratzea, beharrezkoak diren inferentziak egitea, testuaren azpian dagoen komunikazio-asmoari buruzko hipotesiak egitea eta testuaren formari eta edukiari buruzko gogoeta egitea esan nahi du. Azkenik, idazten jakiteak euskarri eta formatu desberdinetan idazten jakitea esan nahi du (euskarri eta formatu horietako asko hipertestualak eta multimodalak dira), eta erabilera-esparruen berezko idatzizko komunikazio-jardunak gauzatzeko «moldeak» (diskurtso-generoak) ezagutu eta eskuratu behar dira. Idatzizko testu bat lantzeko prozesuak lau une ditu gutxienez: plangintza, testualizazioa, berrikuspina –autonomia izan daitekeena, baina beste ikasle batzuekin partekatua edo irakasleak gidatua ere izan daitekeena–, eta azken testuaren edizioa. Idatzizko testuaren osaerak koherentzia-, kohesio- eta egokitasun-printzipioak zein zuzentasun gramatikala eta ortografikoa eta zuzentasun lexikoa hartu behar ditu kontuan.

Konpetentzia espezifikoa hau irteera-profilaren deskriptore hauekin lotzen da: HKK1, HKK2, KE2, PSIIK1, PSIIK4, PSIIK5, HK4, EK1.

6. Askotariko obrak gozamen- eta ezagutza-iturri gisa interpretatzea eta baloratzea, irakurketa-esperientziak partekatuz, norberaren irakurketa-identitatea osatzeko eta jarduera horren gizarte-dimentsioaz gozatzeko.

Konpetentzia hau garatzeko, aurrerapen planifikatuko bide bat egin behar da, eta, horretarako, aldizkako denbora jarraitu bat eskaini behar zaio bakarkako irakurketari zein irakurketa partekatuari, irakurtzeko ohitura sustatzeko eta irakurtzeko autonomia eta identitatea eratzeko estrategiekin eta egiturarekin. Konpetentzia honek obren identifikazio- eta argudio-irakurketa batetik atsegin kontzienteagoa eta landuagoa ahalbidetuko duen eta ikasleen esperientzia hurbiletik urrun dauden testuetarako atea irekiko duen irakurketa baterako trantsizioa erraztu behar du.

Funtsezkoa da irakurketa autonomia zein irakurketa-esperientzia pertsonalaren aberastea ahalbidetuko duten kalitateko obrez osatutako testu-corpus egoki bat eratzea.

Corpus horrek egungo literatura forma inprimatu eta digitalekiko eta sortzen ari diren kultura-jardunbideekiko kontaktua hartuko du kontuan. Horrekin batera, komeni da erreferente partekatutako izango dituen irakurle-komunitate bat eratzeko lan egitea, eta irakurle bakoitzari bere intereseko testuak aukeratzeko, testu horietaz jabetzen eta irakurketa-esperientzia pertsonala partekatzen lagunduko dioten estrategiak eskaintzea, eta obraren zentzua testu- eta testuinguru-elementuekin lotzea eta irakurritako obraren eta beste arte-adierazpen batzuen arteko loturak ezartzea ahalbidetuko duten interpretazio-trebetasunak era gidatuan garatzea.

Konpetentzia espezifiko hau irteera-profilaren deskriptore hauekin lotzen da: HKK1, HKK2, HKK4, PSIIK1, PSIIK3, PSIIK5, KKAK1, KKAK2, KKAK3, KKAK4.

7. Atzerriko hizkuntzan gero eta autonomia handiagoarekin komunikatzea, baliabide analogikoak eta digitalak eta ulermen, ekoizpen, interakzio eta bitartekotzako oinarrizko estrategiak erabiliz, behar pertsonal eta profesional zehatzei sormenez, eraginkortasunez eta arduraz erantzuteko.

Atzerriko hizkuntzan komunikatzeko, praktikan jarri behar dira garrantzi pertsonaleko edo espezializazio-esparru profesionalaren berezko ohiko eta eguneroko gaietarako buruzko ahozko ulermen, ekoizpen eta interakziorako, idatzizkorako zein multimodalerako beharrezkoak diren ezagutzak, trebetasunak eta jarrerak. Maila honetan, komunikazio-behar pertsonal zein profesionalerako erantzuteko testuak ulertu eta interpretatzea eta haien zentzu orokorra ondorioztatzea dakar ulermenak. Ikasleentzako ulermen-estrategiarik baliagarrien artean, esanahien inferentzia eta esanahien komunikazio-testuinguru berrietarako estrapolazioa, eta hizkuntza-errepertorioa osatzen duten hizkuntzen ezagutza, trebetasun eta jarreraren transferentzia eta integrazioa daude. Bestalde, ekoizpenak (hainbat formatu eta euskarritan) testuak idaztea eta azaltzea dakar. Oinarrizko mailako heziketa-zikloetan, tresna digital eta analogikoen bidez deskribapen edo pasadizo txiki bat azaltzea, zikloaren espezializazio-esparru profesionalaren berezko gai bati buruzko aurkezpen formal bat egitea edota ikasleen lanbide-etorkizunerako baliagarriak izango diren testuak idaztea bildu dezake ekoizpenak. Formatu multimodalean, esanahia sortzeko hainbat baliabide batera erabiltzea (idazketa, irudia, grafikoak, taulak, diagramak, soinua, keinuak eta abar) eta, zereginaren eta kasu bakoitzeko beharren arabera, egokiena hautatu eta aplikatzea dakar ekoizpenak. Azkenik, interakzioak bi parte-hartzaile edo gehiago inplikatzeko diskurtso bat osatzeko garaian. Praktikan jartzeko, honako alderdi hauek hartu behar dira kontuan: hizkuntza-adeitasuna eta etiketa digitala, komunikazioaren hitzezko eta ez-hitzezko elementuak, eta ahozko erregistro eta genero dialogikoetarako, idatzizkoetarako eta multimodaletarako egokitzapena, ingurune sinkronoetan edo asinkronoetan.

Konpetentzia espezifikoa hau irteera-profilaren deskriptore hauekin lotzen da: HKK1, HKK2, HKK5, KE1, KE2, STEM1, DK3, PSIIK5, EK1.

8. Hizkuntza- eta kultura-aniztasuna kritikoki baloratzea eta aniztasun horretara egokitzea, erreperitorio pertsonalak erabiliz eta norberaren estrategiez eta ezagutzez jabetuz, kulturarteko egoeretan erantzun enpatiko eta errespetuzko bat eskaintzeko.

Eleaniztasunak eta kulturartekotasunak hizkuntza- eta kultura-aniztasuna esperimintatzea, aztertzea eta hartaz baliatzea dakarte. Eleaniztasunak hizkuntza-erreperitorio pertsonalak erabiltzea ahalbidetzen du, ikasleek, beren esperientzietatik abiatuta, hizkuntza berrien ikaskuntza zabaldu eta hobetu ahal izan dezaten, eta, aldi berean, beren erreperitorioa garatu eta aberastu dezaten eta beren jakin-min eta sentsibilizazio kulturala zabaldu dezaten. Bestalde, kulturartekotasunak gainerakoekin ulertzeko aukera bultzatzen du, eta arreta espezifikoa merezi du, ikasleen esperientziaren parte izan dadin, aniztasunaz duten pertzepzioa estereotipo eta aurreiritzien ondorioz desitxuratuta egon ez dadin eta hori diskriminazio motaren baten jatorria izan ez dadin. Balorazio kritikoak eta aniztasunerako egokitzapenak enpatikoki eta errespetuz jokatzeko ahalbidetu behar diete ikasleei.

Hizkuntza-aniztasunaz zein kultura-aniztasunaz jabetzeak hainbat hizkuntza eta kultura erlazionatzeko aukera ematen die ikasleei. Gainera, beste kultura batzuetako pertsonekin harremanak ezartzea ahalbidetuko dieten askotariko estrategiak identifikatu eta erabiltzeko gaitasunaren garapena bultzatzen du. Konpetentzia espezifikoa honek honako hauek ahalbidetzen dizkie ikasleei: esperientzia, ideia, gizarte eta kultura berrietara irekitzea, desberdina denarekiko interesa agertuz; norberaren ikuspegia eta norberaren kultura-balioen sistema erlatibizatzea; eta diskriminazio mota orotan edo estereotipoen sendotzean oinarritutako jarrerak saihestea eta haietatik urruntzea. Eta, hori guztia, espezializazio-esparruaren berezko jardueran aritzeko beharrezkoak diren tresnez hornitzeko eta kultura partekatu bat eta iraunkortasunarekin eta balio demokratikoekin konprometitutako herritartasun bat garatzeko helburura bideratuta.

Konpetentzia espezifikoa hau irteera-profilaren deskriptore hauekin lotzen da: HKK5, KE2, KE3, PSIIK1, PSIIK3, HK3, KAK1.

EBALUAZIO-IRIZPIDEAK
1. konpetentzia espezifikoa
1.1 "Paisaia" kontzeptuaren bitartez ingurunea ikuspegi sistemiko eta integratzaile batetik aztertzea eta interpretatzea, haren elementu nagusiak eta dauden erlazioak identifikatuz eta, ingurune naturala, landa-ingurunea eta hiri-ingurunea defendatu, babestu, kontserbatu eta hobetzeko jarreretatik abiatuta, espazioen iraunkortasun- eta oreka-maila baloratuz.
1.2. Historian garatu diren kulturak eta zibilizazioak gaur egun arte eraiki diren identitate kolektiboekin erlazionatzea, harten dituzten askotariko esanahiei eta dituzten helburuei buruzko gogoeta eginez eta denboran sortu den errealitate kulturazko azalduz eta baloratuz.
1.3. Ondare artistikoa, historikoa eta kulturala gure identitate kolektiboaren oinarri gisa baloratzea, babestea eta kontserbatzea, aisia- eta kultura-gozamenerako ondasuntzat eta herriak garatzeko baliabidetzat hartuz, eta legatu historikoa, instituzionala, artistikoa eta kulturala ondare komun gisa estimatuz.

2. kompetentzia espezifikoa

2.1. Europako esparruaren batasun-prozesua eta Espainiako eta bertako autonomia-erkidegoetako gizartearen eraikuntzan izan duen garrantzia adieraztea eta azaltzea, haren bilakaera aztertuz eta politika nazionalean duen eragina argudiatuz.

2.2. Europako erakunde nagusiak identifikatzea eta baloratzea, haien printzipio gidariak, funtzionamendu-arauak eta funtzioak aztertuz, nazioarteko gatazketan betetzen duten zereginari buruzko iritzia emanez eta bakeari, nazioarteko kooperazioari, garapen iraunkorrari eta herritartasun globalari egindako ekarpena aitortuz.

2.3. Europako egungo errealitatea garapen iraunkorraren eta herritartasun globalaren ikuspegitik interpretatzea, konponbideen bilaketan inplikatzek duen garrantzia eta ekintza-gaitasun indibidualetik abiatuta konponbide horiek zehazteko modua ezagutuz.

3. kompetentzia espezifikoa

3.1. Sistema demokratikoaren oinarriko printzipioak, erakundeak eta bestelako erakunde sozial, politiko eta ekonomikoak identifikatzea, interpretatzea eta aztertzea, bizikidetzeta eta komunitateko bizitza arautzen dituzten mekanismo gisa betetzen duten funtzioa azalduz.

3.2. Historian bizikidetzeta eta elkarbizitza arautu duten mekanismoak ezagutzea eta azaltzea, gizartearen sorrerarekin hasi eta sortu diren zibilizazioekin amaitzeraino, garatu diren antolaketa sozial eta politikoko eredu nagusiak adieraziz.

3.3. Ingurune hurbileko harreman pertsonal eta sozialetan diskriminaziorik ezaren printzipioa aplikatzea, norberaren eta besteen portaerei buruzko iritzia emanez eta jarrera sistema demokratikoaren ondoriozko eskubide eta betebeharrak egokitzeko jarraibide eta ekintza egokiak ondorioztatuz.

4. kompetentzia espezifikoa

4.1. Hainbat iturritako informazioa aurkitzea eta antolatzea, haren fidagarritasuna eta egokitasuna planteatutako helburuaren eta premien arabera ebaluatuz.

4.2. Hainbat iturritatik abiatuta, eduki propioak gero eta autonomia handiagoarekin lantzea, informaziorik egokiena bilatuz eta hautatuz, jabetza intelektualaren printzipioak errespetatuko dituen ikuspuntu kritiko bat hartuz eta kontsultatutako iturriak aipatuz.

4.3. Informazioa bilatu eta hautatzeko estrategia analogikoak zein digitalak aplikatzea, manipulazio- eta desinformazio-arriskuak saihestuz.

5. kompetentzia espezifikoa

5.1 Hainbat esparrutako ahozko testuen, idatzizkoen eta multimodalen zentzu orokorra, egitura, informaziorik garrantzitsuena (komunikazio-beharren arabera) eta igorlearen asmoa ulertzea eta interpretatzea, haien kalitatea eta fidagarritasuna eta erabilitako kanalaren egokitasuna ebaluatuz.

5.2. Hezkuntza-interes eta interes pertsonal, ekosozial eta profesionaleko gaiei buruzko ahozko azalpenak hainbat plangintza-mailarekin egitea, diskurtso-generoen berezko konbentzioei jarraituz, jarioarekin, koherentziarekin eta erregistro egokiarekin, hainbat euskarritan eta hitzezko eta ez-hitzezko baliabideak erabiliz.

5.3. Idatzizko testuen eta multimodalen idazketa planifikatzea, komunikazio-egoera, hartzailea, asmoa eta kanala kontuan hartuz; zirriborroak idaztea eta berrikustea, eta azken testu koherente eta kohesionatu bat aurkeztea, erregistro egokiarekin, zehaztasun lexikoarekin eta zuzentasun ortografiko eta gramatikalarekin.

5.4. Ahozko interakzio informaletan, talde-lanean eta elkarrizketa-izaerako ahozko egoera formaletan modu aktibo eta egokian parte hartzea, entzute aktiboko jarrerekin eta elkarrizketa-kooperazioko eta hizkuntza-adeitasuneko estrategiekin.

6. konpetentzia espezifikoa

6.1. Norberaren gustu, interes eta beharren arabera hautatutako testuak autonomiarekin irakurtzea, norberaren irakurketa- eta kultura-ibilbidean egindako aurrerapena jasota utziz eta irakurgaiak hautatzeko irizpideak azalduz.

6.2. Askotariko euskarrietan irakurtzeko esperientzia partekatzea, obraren zentzua haren elementu formalekin eta testuinguru-elementuekin lotuz eta irakurritako testua beste arte-adierazpen batzuekin lotuz, gaien, egituren, hizkuntzaren eta balio etiko eta estetikoaren arabera.

7. konpetentzia espezifikoa

7.1. Argi eta garbi eta atzerriko hizkuntzaren erregistro estandarrean adierazitako ohiko eta eguneroko, garrantzi pertsonaleko edo espezializazio-esparru profesionalaren berezko gaiei buruzko ahozko testu, idatzizko testu eta testu multimodal labur eta sinpleen zentzu orokorra eta informazio espezifikoa eta esplizitua interpretatzea.

7.2. Atzerriko hizkuntzan, ahozko testu, idatzizko testu eta testu multimodal laburrak, sinpleak, egituratuak, ulergarriak eta komunikazio-egoerara egokituak ekoiztea, ezarritako jarraibideei jarraituz eta tresna eta baliabide analogikoak eta digitalak erabiliz.

7.3. Atzerriko hizkuntzan, eguneroko, garrantzi pertsonaleko edo esparru profesionalaren inguruko gaiei buruzko egoera interaktibo sinkrono eta asinkronoetan, labur eta sinpleetan parte hartzea, hizkuntza-adeitasunarekiko, etiketa digitalarekiko eta solaskideen behar, ideia, kezka, ekimen eta motibazioekiko enpatia eta errespetua agertuz.

7.4. Atzerriko hizkuntzan komunikazioa hasi, jarraitu eta amaitzeko, hitza hartu eta emateko eta argibideak eta azalpenak eskatu eta emateko estrategia egokiak erabiltzea, era gidatuan eta esperientziaren inguruko ingurune pertsonal eta profesionaletan.

8. konpetentzia espezifikoa

8.1. Kulturarteko egoeretan enpatiaz eta errespetuz jokatzeko, hizkuntza eta kultura desberdinen artean loturak sortuz eta esparru pertsonal eta profesionalako komunikazio-testuinguruetan diskriminazio, aurreiritzi eta estereotipo mota oro baztertuz.

8.2. Atzerriko hizkuntza komunikatzeko eta ikasteko gaitasuna hobetzeko ezagutzak eta estrategiak erabiltzea eta bereiztea, beste parte-hartzaile batzuen eta euskarri analogiko eta digitalen laguntzarekin.

8.3. Hizkuntza- eta kultura-aniztasuna aberaste pertsonalerako iturri gisa onartzea eta baloratzea, iraunkortasuna eta demokrazia sustatuko dituzten kultura- eta hizkuntza-elementuak partekatzeko interesa agertuz.

Oinarrizko jakintzak

A. Gizarte Zientziak.

Gizarte Zientzien helburuak eta estrategiak: prozedurak, terminoak eta kontzeptuak.

Iturri historikoak eta arkeologikoak, ezagutza historikoa eraikitze oinarri (artxiboak, liburutegiak, museoak eta abar).

Giza migrazio handiak eta lehen kulturen sorrera.

Mendebaldeko munduaren sustrai klasikoak: kultura-identitateen eta eurozentrismoaren eraikuntza pentsamenduaren eta artearen bitartez.

Munduko, Europako, Estatuko eta Euskal Autonomia Erkidegoko historiako mugarri nagusiak: arrazoi eta ondorio sozialak, politikoak, ekonomikoak eta kulturalak.

Hiria eta landa-mundua historian: polisak, hiri handiak, hiriak, hiribilduak eta herrixkak.

Giza aztarna eta ingurumen-ondarearen eta ondare historiko, artistiko eta kulturalaren kontserbazioa, babesa eta defentsa.

Arte- eta kultura-adierazpenen esanahia eta funtzioa izan diren zibilizazioetan.

Europako herritartasuna eta herritartasun globala: identitate komuna osatzeko ideiak eta jarrerak.

Europako eraikuntza-prozesua: integrazio ekonomikoa, moneta-integrazioa eta herritartasun-integrazioa.

Europako erakundeak: jatorria, oinarrizko printzipioak, funtzionamendua eta funtzioak.

Identitate-taldeak (ideologiak, nazionalismoak eta nazioz gaindiko mugimenduak).

Identitate-taldeak (ideologiak, nazionalismoak eta nazioz gaindiko mugimenduak).

Gizarte-aniztasuna eta kulturartekotasuna: gizarte-integrazioa eta gizarte-kohesioa.

Autonomia Erkidegoko, Estatuko eta nazioz gaindiko arau-ordenamendua.

Konpromisoa eta ekintza Garapen Iraunkorrerako Helburuen aurrean.

Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala: jatorria, justifikazioa eta eguneroko bizitzan dituen inplikazioak.

Sistema demokratikoa: eraikuntza, oinarrizko printzipioak eta ereduak.

Erakundeak eta bestelako erakunde sozial, politiko eta ekonomikoak.

Gizarte-konpromisoa: bitartekotza, gatazken konponbide baketsua eta proiektu komunitarioak.

Bizikidetzatza zibikoa eta kultura demokratikoa: gizarte zibilean txertatzeko eta inplikatzeo estrategiak.

Antolaketa sozial eta politikoa historian: gizakiaren eraldaketa politikoa (morrontzatik herritartasunera).

Legea kontratu sozial gisa: herritartasunaren eraketa eta gauzatzea.

Diskriminazioak: arrazoiak eta ondorioak.	
B. Gaztelaniazko komunikazioa.	
1. Informazio-alfabetatzea	<p>Informazio-iturriak: informazio fidagarria, egokia eta kalitatekoa bilatu eta hautatzeko irizpideak.</p> <p>Jabetza intelektuala.</p> <p>Informazioa bilatu eta hautatzeko estrategiak.</p> <p>Manipulazioaren eta desinformazioaren arriskuak eta ondorioak.</p> <p>Informazioa antolatzekeo estrategiak: idazketa pentsamendua antolatzekeo mekanismo gisa (oharrak, eskemak, kontzeptuzko mapak, laburpenak eta abar).</p> <p>Aipamen eta erreferentzia bibliografikoak.</p> <p>Informazioaren teknologiak. Informazioa bilatzeko gailuak, aplikazio informatikoak eta plataforma digitalak.</p>
2. Komunikazioa.	<p>Hainbat esparrutako ahozko testuak, idatzizkoak eta multimodalak ekoizteko, ulertzekeo eta kritikoki aztertzekeo estrategiak, honako alderdi hauek batera kontuan hartuta:</p> <p>Testuingurua: Komunikazio-ekintzaren osagaiak: egoeraren formalitate-maila eta izaera publikoa edo pribatua; solaskideen arteko gizarte-distantzia; komunikazio-xedeak eta asmoen interpretazioa; komunikazio-kanala eta komunikazioaren ez-hitzekeo elementuak.</p> <p>Oinarrizko testu-sekuentziak (narratiboak, deskriptiboak, elkarrizketatuak, azalpenezkoak eta argudiozkoak).</p> <p>Testu-propietateak: koherentzia, kohesioa eta egokitasuna.</p> <p>Esparru pertsonalaren berezko diskurtso-generoak: elkarrizketa, solaskidearen irudia mehatxatzen duten hizketa-egintzak bereziki kontuan hartuz (desadostasuna, kexa, agindua, gaitzespena).</p> <p>Hezkuntza-esparruaren berezko diskurtso-generoak.</p> <p>Gizarte-esparruaren berezko diskurtso-generoak. Sare sozialak eta komunikabideak. Etiketa digitala eta desinformazioari, manipulazioari eta pribatutasunaren urraketari lotutako arriskuak. Testu ikoniko-hitzekeoetako eta multimodaletako irudiaren eta elementu paratestualen azterketa.</p> <p>Lanbide-esparruaren berezko diskurtso-generoak: curriculum vitae, motibazio-gutuna eta lan-elkarrizketa.</p> <p>Ahozko eta idatzizko interakzio informala eta formala. Elkarrizketa-kooperazioa eta hizkuntza-adeitasuna. Entzute aktiboa, asertibitatea eta gatazken elkarrizketa bidezko konponketa.</p> <p>Ahozko ulermena: testuaren zentzu orokorra, zatien arteko erlazioa, informazio garrantzitsua hautatzeko eta gogoan gordetzekeo jarraibideak. Igorlearen asmoa.</p>

	<p>Hitzezko eta ez-hitezko hizkuntzaren diskriminazio-erabileren detekzioa. Testuaren formaren eta edukiaren balorazioa.</p>
	<p>Ahozko ekoizpen formala. Informazioaren plangintza eta bilaketa, testualizazioa eta berrikuspena. Entzuleenganako eta azalpen-denborarako egokitzapena. Ez-hitezko elementuak. Ahozkotasun formalaren diskurtso- eta hizkuntza-ezaugarriak. Argudiatutako ahozko deliberazioa.</p>
	<p>Irakurrizko ulermena: testuaren zentzu orokorra eta zatien arteko erlazioa. Igorlearen asmoa. Hitzezko hizkuntzaren eta ikonikoaren diskriminazio-erabileren detekzioa. Testuaren formaren eta edukiaren balorazioa.</p>
	<p>Idatzizko ekoizpena. Plangintza, idazketa, berrikuspena eta edizioa hainbat euskarritan. Zuzentasun gramatikala eta ortografikoa. Zuzentasun lexikoa. Idazketaren erabilera pentsamendua antolatzeke: oharra, eskema, kontzeptuzko mapa, laburpenak eta abar.</p>
	<p>Testuetan igorleak duen inplikazioa erakusteko hizkuntza-baliabideak: deixi motak (pertsonala, denborazkoa eta espaziala) eta modalizazio-prozedurak.</p>
	<p>Erregistroa komunikazio-egoerara egokitzeko hizkuntza-baliabideak.</p>
	<p>Kohesio-mekanismoak. Testu-konektoreak. Barne-erreferentziako mekanismo gramatikalak (ordezpen pronominalak) eta lexikoak (errepikapenak, sinonimoak, hiperonimoak eta elipsiak).</p>
	<p>Hitezko formen erabilera koherentea testuetan. Lehenaldiak narrazioan. Denbora-korrelazioa kontatutako diskurtsoan.</p>
	<p>Testuen hizkuntza-zuzentasuna eta berrikuspen ortografiko eta gramatikala Euskarri analogiko edo digitaleko hiztegien, kontsulta-eskuliburu eta zuzentzaile ortografikoen erabilera.</p>
	<p>Puntuazio-zeinuak, idatzizko testua antolatzeke mekanismoak. Esanahiarekin duten lotura.</p>
3. Literatura- hezkuntza.	<p>Literatura-ondare nazionala eta unibertsaleko eta egungo literaturako obra garrantzitsuen irakurketa gidatua.</p>
	<p>Irakurketan gero eta autonomia handiagoarekin inplikatzeko estrategiak, eta irakurritako testuei eta ereduaren oinarritutako irakurketari berari buruzko gogoeta.</p>
	<p>Obren interpretazioa era partekatuan egiteko estrategiak. Literatura-eztabaidak edo literatura-elkarrizketak.</p>
	<p>Obraren zentzuaren eraikuntza, elementu formalei eta testuinguru-elementuei buruzko azterketatik abiatuta. Adierazpen-baliabideen ondorioak harreran.</p>
	<p>Esperientzia pertsonala, irakurketa-esperientzia eta kultura-esperientzia mobilizatzeko eta, era horretan, irakurritako obraren eta egungo alderdien arteko loturak eta beste testu eta arte-adierazpen batzuekiko loturak argudioekin ezartzeko estrategiak.</p>
	<p>Irakurketa-esperientziaren eta irakurritako testuak barnerratzeko eta birsortzeko moduen adierazpena, ereduaren bitartez.</p>

	Irakurritako testuen eta beste testu batzuekiko (ahozko, idatzizko edo multimodalekiko), beste arte-adierazpen batzuekiko eta fikzio mota berriekiko erlazioa eta konparazioa, gaien, egituren eta hizkuntzen arabera.
	Adierazpen-irakurketa, dramatizazioa eta erreztatzea, inplikaturako ulermen-, bereganatze- eta oralizazio-prozesuak kontuan hartuz.
	Testuen sorkuntza, literatura-hizkuntzaren konbentzioen bereganatzetik abiatuta eta emandako ereduetan oinarrituta (imitazioa, eraldaketa, jarraipena eta abar).
4. Hizkuntzari buruzko gogoeta	<p data-bbox="432 562 1457 640">Inguruko hizkuntza-aniztasunaren azterketa. Hizkuntza-biografia.</p> <p data-bbox="432 640 1457 770">Espainiako hizkuntzen eta gaztelaniaren dialekto-aldaeren ezagutza. Zeinu-hizkuntzak. Hizkuntza-aurreiritziak eta hizkuntza-estereotipoak ikertu eta zalantzan jartzeko jarraibideak.</p> <p data-bbox="432 770 1457 936">Hizkuntza-sistemari buruzko ondorio propioak era gidatuan osatzeko estrategiak. Komunikazio-unitateen behaketa, konparazioa eta sailkapena (morfemak, hitzak, perpausak). Egituren manipulazioa, hipotesien formulazioa, kontradibideak, alderdi orokorrak eta hizkuntzen arteko kontrastea, metahizkuntza espezifikoa erabiliz.</p> <p data-bbox="432 936 1457 1064">Hitzak eskuratu eta osatzeko prozedurak. Hitzen esanahian gertatutako aldaketei eta hitzen eta haiek testuinguruaren eta komunikazio-xedearen arabera dituzten balio denotatibo eta konnotatiboen arteko erlazio semantikoei buruzko gogoeta.</p>
C. Atzerriko hizkuntzako komunikazioa	
Autokonfiantza. Errorea, hobetzeko tresna eta zuzentzeko proposamen gisa.	
Ahozko testuen, idatzizkoen eta multimodalen ulermena, ekoizpena eta baterako ekoizpena planifikatu, gauzatu, kontrolatu eta zuzentzeko oinarritzko estrategiak.	
Esparru pertsonal eta profesionaletako oinarritzko komunikazio-funtzioak, komunikazio-testuingurura egokituak: diosala egin, agurtu eta bere burua aurkeztea; pertsonak, objektuak eta lekuak deskribatzea; gertaerak denboran kokatzea; objektuak, pertsonak eta lekuak espazioan kokatzea; informazioa eskatu eta elkartrukatzea; argibideak eta aginduak ematea; laguntza, proposamenak edo iradokizunak eskaini, onartu eta baztertzea eta abar.	
Oinarritzko diskurtso-generoak eta testuinguru-ereduak ahozko testu labur eta sinpleen, idatzizkoen eta multimodalen ulermenean, ekoizpenean eta baterako ekoizpenean: testuinguruaren ezaugarriak eta ezagutza (parte-hartzaileak eta egoera), testuinguruak sortutako aurreikuspenak, eta generoaren, testu-funtzioaren eta egituraren araberrako antolaketa eta egituraketa.	
Oinarritzko hizkuntza-unitateak eta unitate horiei lotutako esanahiak, hala nola entitatearen eta haren propietateen adierazpena, kantitatea eta kualitatea, espazioa eta espazio-erlazioak, denbora eta denbora-erlazioak, baieztapena, ukapena, galdera eta harridura, oinarritzko erlazio logikoak.	
Esparru pertsonal eta profesionalean erabili ohi diren lexikoa, esaldiak eta esaerak.	
Oinarritzko soinu-, azentu-, erritmo- eta intonazio-patroiak eta patroik horiei lotutako esanahi eta asmo komunikatibo orokorrak.	

Formatu, patroi eta elementu grafikoei lotutako oinarrizko konbentzio ortografikoak eta esanahi eta asmo komunikatiboak.

Ahozko ulermen, ekoizpen eta baterako ekoizpenerako, idatzizkorako eta multimodalerako tresna analogikoak eta digitalak; eta proiektuak atzerriko hizkuntzako hiztunekin edo ikasleekin ikasi, komunikatu eta garatzeko hezkuntza-arloko interakzio eta kolaborazioko plataforma birtualak (ikasgela birtualak, bideokonferentziak, kolaborazio-tresna digitalak eta abar).

Hizkuntzen arteko oinarrizko konparazioa, atzerriko hizkuntzaren eta beste hizkuntza batzuen elementuetatik abiatuta: jatorria eta ahaidetasunak.

Atzerriko hizkuntza, pertsona arteko eta nazioarteko komunikazio-baliabide, informazio-iturri eta aberaste pertsonalerako tresna gisa.

Esparru pertsonalean eta profesionalean atzerriko hizkuntzako hiztunekin komunikazio-trukeak hainbat baliabideren bidez egiteko interesa eta ekimena, hainbat bitartekoren bidez.

Eguneroko bizitzari eta espezializazio-esparru profesionalaren berezko egoerei lotutako oinarrizko alderdi soziokulturalak eta soziolinguistikoak.

Hizkuntza-adeitasuna eta etiketa digitala.

Balio ekosozialak eta demokratikoak kontuan hartuz hizkuntza-, kultura- eta arte-aniztasuna ulertzeko eta estimatzeko estrategiak.